

Het programma Romaanse talen in het semesterexamensysteem

Ludo Melis,
voorzitter POC¹

De KUL voert vanaf het academiejaar 2001-2002 het semesterexamensysteem in : het academiejaar krijgt een nieuwe structuur in twee semesters, de colleges een nieuwe plaats in het jaar en elk semester eindigt met een examenperiode.

Van de mogelijkheden die deze reorganisatie biedt, wordt tevens gebruik gemaakt om de evolutie te versterken naar meer begeleide zelfstudie. Een planning over een kortere periode en de concentratie op een kleiner aantal opleidingsonderdelen laten immers toe de student als actieve speler in de kennisverwerving centraal te plaatsen.

Het schema voor het jaar, zonder de eventuele septemberzittijd, ziet eruit als volgt :

Week	College	Blok	Examen	Deliberatie	Vrij
1-13	semester 1				
14-15					Kerstmis
16-17		x			
18-19			x januari		
20					x
21-27	semester 2				
28-29					x Pasen
30-35	semester 2				
36-37		x			
38-40			x juni		
41				x	

In deze korte bijdrage worden eerst de principes die aan de nieuwe planning ten grondslag liggen voorgesteld en daarna de nieuwe organisatie. Afsluitend komen enkele begeleidende maatregelen aan bod. De tekst herneemt de belangrijkste passages uit het dossier dat door de POC werd voorbereid en aan de Academische overheid voorgelegd. De hervorming werd goedgekeurd op 30 april 2001.

---

¹ Nvdr : dit artikel werd geschreven in mei jl.. Op 1 augustus nam prof. Koen Geldof de leiding van de Permanente onderwijscommissie over.

1. Principes

De planning gaat uit van de volgende algemene principes:

- een opleidingsonderdeel wordt, behoudens op didactische gronden gestoelde motivering, in één semester geplaatst; de examens sluiten aan bij het semester;
- de verschillende semesters zijn evenwaardig, zowel in aantal studiepunten, als in aantal examens; een uitzondering wordt gemaakt voor de eerste kandidatuur, waarin het eerste semester lichter is dan het tweede, zodat de overgang van het secundair onderwijs naar de universiteit vlotter kan verlopen;
- de ordening van de opleidingsonderdelen is zoveel mogelijk inhoudelijk gemotiveerd.

In afwijking van deze principes heeft de POC Romaanse talen geadviseerd de opleidingsonderdelen ‘taalbeheersing’ niet in één enkel semester onder te brengen, maar als jaarvakken te presenteren. In haar dossier schrijft de POC:

In het curriculum Romaanse talen komen in elk jaar één of meerdere opleidingsonderdelen voor die tot doel hebben de taalbeheersing van de studenten te vergroten of te ondersteunen; het gaat om de onderdelen F/V254 Frans 1: taalbeheersing en F/V407 Spaans 1 of F/V409 Italiaans 1 in de eerste kandidatuur, F/V413 Frans 2: taalbeheersing en F/V 417 Spaans 2 of F/V419 Italiaans 2 in de tweede kandidatuur, F405 Frans 3: taalbeheersing in de eerste licentie en F466 Frans 4: taalbeheersing in de tweede licentie. Voor een beperkte subgroep studenten in de eerste kandidatuur komt daarbij het college F/V393.

Wat deze opleidingsonderdelen betreft, meent de POC dat ze systematisch als jaarvakken moeten worden ingericht.

Volgende argumenten worden hierbij aangehaald :

- *de verwerving van de verschillende gerelateerde vaardigheden die onder het begrip taalbeheersing worden begrepen is een continu en geïntegreerd proces dat niet gebaat wordt door een artificiële opsplitsing in opleidingsonderdelen; de POC heeft ten aanzien van deze materie een plan goedgekeurd dat de verschillende jaren omvat en sterk de nadruk legt op de noodzakelijke integratie van alle aspecten;*
- *de opdeling in twee opleidingsonderdelen zou tevens het aantal examens doen stijgen en leiden tot aanzienlijke meerinspanningen voor de studenten, omdat de materie van het tweede semester noodzakelijkerwijs ook de materie van het eerste semester zou inhouden*
- *de colleges taalbeheersing zijn belangrijke colleges voor dewelke een aanzienlijk aantal studiepunten en daaraan gekoppeld een groot aantal contacturen of andere didactische activiteiten werden voorzien; de plaatsing ervan in één semester zou twee nadelen meebrengen:*
  - a) een te hoge concentratie die de verwerking zou schaden*
  - b) het ontstaan van hiaten die het continue proces van taalverwerving zouden storen.*

Om de druk op de examenperiode van juni in te perken opteert de POC wel voor het inbouwen van vormen van permanente evaluatie waar mogelijk; een concreet plan hiervoor wordt uitgewerkt door de titularissen, hun medewerkers en de studenten.

2. Kandidatuur

Voor de colleges Franse letterkunde wordt om didactische en inhoudelijke redenen geopteerd om de colleges 'Geschiedenis van de letterkunde' in het eerste semester te plaatsen en de colleges 'tekstanalyse' in het tweede semester; zo wordt eerst een kader aangeboden en volgt daarna de analyse, die meer in de diepte werkt.

De algemene vakken werden geplaatst na overleg in de faculteit.

3.1 Eerste kandidatuur

Voor de eerste kandidatuur wordt een schema vooropgesteld met volgende algemene verdeling:

	Studiepunten	Examens
1^e semester	18	4
2^e semester	22	5
1^e en 2^e semester	20 (studie-inspanning gelijk verdeeld)	2 (1/3 in permanente evaluatie)
Totaal 1^e en 2^e sem.	60	11

Titel opleidingsonderdeel	Studiepunten	Totaal aantal contacturen	1 ^e en/of 2 ^e semester
1 Fundamentele wijsbegeerte	5	39	1
2 Beschavingsgeschiedenis en Kunst van Frankrijk	4	39	2
3 Algemene taalkunde 1	4	26	1
4 Europese letterkunde	5	39	2
5 Frans 1: taalkunde - grammatica	4	26	2
6 Frans 1: taalkunde - fonetica	4	26	1
7 Frans 1: taalbeheersing	10	52 + 26	1+2
8 Franse letterkunde: Moderne periode: geschiedenis van de letterkunde	5	39	1
9 Franse letterkunde: Moderne periode: tekstanalyse	5	39	2
10a Spaans 1	10	52 + lectoraat	1+2
10b Italiaans 1	10	52 + lectoraat	1+2
11a Klassiek Latijn: intensieve taalcursus	4	52	1+2
11b Latijnse schrijvers en Volkslatijn	4	26	2

3.2 Tweede kandidatuur

In het programma van de tweede kandidatuur worden de algemene colleges taalkunde en letterkunde in het eerste semester geplaatst en de methodologische colleges in het tweede semester; hierdoor wordt de coherentie van de programmaopbouw versterkt.

	Studiepunten	Examens
1^e semester	23	5
2^e semester	22	5
1^e en 2^e semester	15 (sem. 1.: 7; sem. 2 : 8)	2 (1/3 permanente evaluatie)
Totaal 1^e en 2^e semester	60	12

Titel opleidingsonderdeel	Studiepunten	Totaal aantal contacturen	1^e en/of 2^e sem.
1 Ethiek	5	39	2
2 Algemene taalkunde 2	4	26	1
3 Algemene literatuurwetenschap	4	26	1
4 Frans 2: taalkunde - syntaxis	5	39	1
5 Frans 2: taalbeheersing	7	65	1+2
6 Historische grammatica van het Frans	5	39	1
7 Franse letterkunde: klassieke periode: geschiedenis van de letterkunde	5	39	1
8 Franse letterkunde: klassieke periode: tekstanalyse	5	39	2
9 Encyclopedie v.d. Romaanse taalkunde	4	26	2
10 Encyclopedie v.d. Romaanse literatuurstudie	4	26	2
11a Spaans 2	8	52	1+2
11b Italiaans 2	8	52	1+2
12a Inleiding in de Spaanse studies	4	26	2
12b Inleiding in de Italiaanse studies	4	26	2

3. Licentie

Voor het programma van de licentie wordt in de tabellen een supplementaire kolom voorzien met het statuut van de colleges; hierin worden de volgende codes gebruikt:

V	verplicht voor alle studenten
K	keuze
VS	verplicht voor de studenten met Spaans als tweede taal
VI	verplicht voor de studenten met Italiaans als tweede taal
O	optie of keuze binnen een bepaald pakket
OS	optie voor de studenten met Spaans als tweede taal
OI	optie voor de studenten met Italiaans als tweede taal.
OF	optie filosofische vakken: één van deze colleges moet gekozen worden in 1 ^e of in 2 ^e licentie

Daar het statuut van een college kan verschillen in eerste en in tweede licentie, heeft eenzelfde college niet noodzakelijk dezelfde code in de tabellen voor de eerste en voor de tweede licentie.

3.1 Eerste licentie

De POC opteert voor de groepering van de plichtvakken, met uitzondering van het college F405 (taalbeheersing Frans dat een jaarvak is – zie hoger) in het eerste semester; dit pakket betreft een pakket van 29 studiepunten.

Deze keuze rust op twee argumenten :

- de gemeenschappelijke basis in het eerste semester is een goed platform voor de verdere meer gedifferentieerde opbouw;
- deze structuur is een eerste aanzet tot de inpassing van het derde jaar in de BA/MA-structuur; in het tweede semester kunnen dan optiemodules worden voorzien.

De structuur van het huidige programma voorziet echter dat de studenten zowel keuzevakken als optievakken uit een groot pakket kunnen nemen; deze kunnen niet alle in het tweede semester worden geplaatst, gedeeltelijk omdat deze opleidingsonderdelen gemeenschappelijk zijn aan beide licentie jaren en gedeeltelijk om technische redenen; daarom voorziet de POC dat de studenten tot 35 studiepunten kunnen opnemen in het eerste semester, namelijk ofwel een opleidingsonderdeel van 6 studiepunten ofwel een opleidingsonderdeel van 4 studiepunten boven de voorziene 29.

Overgangsmaatregel :

Indien het voor bepaalde individuele studenten, met het oog op hun verhandeling noodzakelijk zou zijn nog meer opleidingsonderdelen in het eerste semester op te nemen, kan de POC na gemotiveerde aanvraag van de student en zijn/haar promotor een afwijking toestaan; deze kan impliceren dat over dit opleidingsonderdeel examen wordt afgelegd in juni. Deze overgangsmaatregel is van toepassing op het academiejaar 2001-2002 en zal geëvalueerd worden in de loop van maart 2002 met het oog op een eventuele verlenging. De verwachting van de POC is dat slechts een beperkt aantal studenten gebruik zullen moeten maken van deze regeling en dat een traditie van relatief evenwichtige semesters zal ontstaan.

Gelet op het grote aantal opleidingsonderdelen die kunnen worden opgenomen, wordt voor de eerste licentie eerst een algemeen schema weergegeven en daarna de tabel met alle colleges.

	Verplicht	Opties
Colleges		
Algemeen	F 551 3 pt	1 OF (W 129, 134, 154) (4) pt optie kan genomen w. in 1 ^e of 2 ^e lic.
Romaanse	F 431, 526 8 pt	
Frans	F 405, 421 11 pt	1 uit F 510, 511, 513, 514 6 pt
Italiaans / Spaans	F 426 en 516 (S) 12 pt F 588 en 518 (I)	
Keuzevakken		Aanvullen met colleges gemerkt met K of O tot 12 of 16 pt
Verhandeling		4 pt
Totaal		38 pt
Totaal 1^e licentie		60 pt

De 4 studiepunten die voor de verhandeling zijn voorzien in de eerste licentie (zie tabel hierboven) vertegenwoordigen de eerste inspanningen die door de studenten geleverd worden in verband met de bepaling van het onderwerp, de verkennende studie van bibliografie en corpus. Zij worden afgesloten met een kort voortgangsrapport aan de promotor.

Titel opleidingsonderdeel	Studiepunten	Tot. aantal contacturen	1^e en/of 2^e sem.	Verplicht / keuze
1 F551 Vraagstukken uit de godsdienstwetenschappen	3	13	1	V
2 W134 Taalfilosofie	4	26	2	OF
3 W154 Thema's uit de... wijsbegeerte	4	26	1	OF
4 W129 Wijsgerige antropologie	4	26	1	OF
5 F405 Frans 3: taalbeheersing	5	26	1+2	V
6 F421 Franse taalkunde: modern Frans: algemeen college	6	39	1	V
7 F422 Franse taalkunde: geschiedenis van de grammatica	6	39	1	K
8 F423 Franse taalkunde: modern Frans: seminarie	6	39	2	K
9 F424 Franse taalkunde: Oud- en Middelfrans	6	39	2	K
10 F425 Romaanse taalvariëteiten	4	26	2	K
11 F426 Spaanse taalkunde: syntaxis	6	39	1	VS
12 F427 Spaanse taalkunde: discoursanalyse	6	39	1	K
13 F584 Spaanse taalkunde: contrastieve analyse	6	39	2	K
14 F428 Italiaanse taalkunde: syntaxis	6	39	2	K
15 F429 Italiaanse taalkunde: historische taalkunde	6	39	1	K
16 F588 Italiaanse taalkunde: sociolinguïstiek	6	39	1	VI
17 F430 Taaltechnologie	4	26	2	K
18 F431 Vergelijkende studie van de Romaanse talen	4	26	1	V
19 F434 Toegepaste taalkunde en taalonderwijs	4	26	2	K
20 F504 Cultuur van de Romaanse landen	4	26	2	K
21 F507 Filologische verklaring van Franse schrijvers uit de Middeleeuwen	4	26	1	K
22 F510 Franse letterkunde: grondige vraagstukken: Middeleeuwen	6	39	2	O
23 F511 Franse letterkunde: grondige vraagstukken: klassieke periode	6	39	1	O

Titel opleidingsonderdeel	Studiepunten	Tot. aantal contacturen	1° en/of 2° sem.	Verplicht / keuze
24 F513 Franse letterkunde: grondige vraagstukken: moderne periode	6	39	1	O
25 F514 Franse letterkunde: grondige vraagstukken: literatuur buiten Frankrijk	6	39	2	O
26 F516 Geschiedenis van de Spaanstalige letterkunde	6	39	1	VS
27 F517 Spaanse letterkunde: tekstanalyse	6	39	1	K
28 F589 Latijns-Amerikaanse letterkunde: tekstanalyse	6	39	2	K
29 F518 Geschiedenis van de Italiaanse letterkunde	6	39	1	VI
30 F519 Italiaanse letterkunde: tekstanalyse	6	39	2	K
31 F590 Italiaanse letterkunde: receptiestudie	6	39	2	K
32 F522 Literaire theorie ... : klassieke periode	4	26	2	K
33 F523 Literaire theorie ... : moderne periode	4	26	2	K
34 F524 Literaire instituties	4	26	1	K
35 F525 Vertaling en interculturele relaties	4	26	2	K
36 F526 Problemen van vergelijkende letterkunde	4	26	1	V
37 F957 Fonetiek	4	26	2	K
38 F958 Portugees	4	26	1	K
39 F959 Portugese literatuur en cultuur	4	26	2	K

3.2 Tweede licentie

In de tweede licentie wordt aan de verhandeling 24 studiepunten toegekend (met de 4 punten uit de eerste licentie bedraagt het gewicht van de verhandeling in het totaal dus 28 studiepunten); het plichtvak F466 is op 4 studiepunten begroot; de overige 32 studiepunten mogen door de student gekozen worden in functie van onderstaande tabel; welke ook zijn keuze is, geen enkel semester zal zwaar overbelast zijn.

	Verplicht	Opties
Colleges Algemeen		1 OF (W 129, 134, 154) 4 pt indien niet gekozen in 1 ^e lic.
Frans	F 466 4 pt	1 uit F422, 423, 424 6 pt 1 uit F 510, 511, 513, 514 6 pt verschillend van de keuze in 1 ^e lic.
Italiaans / Spaans		1 uit F 427, 517, 584, 587 (OS) 6 pt 1 uit F 429, 519, 428, 590 (OI)
Keuzevakken		Aan te vullen met keuzes uit K en O /OS /OI tot 10 pt
Verhandeling	24 pt	
Totaal	28 pt	32 pt
Totaal 2^e licentie	60 pt	

Titel opleidingsonderdeel	Studiepunten	Tot. aantal contacturen	1° en/of 2° sem.	Verplicht / keuze
1 W134 Taalfilosofie	4	26	2	OF
2 W154 Thema's uit de ... wijsbegeerte	4	26	1	OF
3 W129 Wijsgerige antropologie	4	26	1	OF
4 F466 Frans 4: taalbeheersing	4	26	1+2	V
5 F421 Franse taalkunde: modern Frans: algemeen college	6	39	1	K
6 F422 Franse taalkunde: geschiedenis van de grammatica	6	39	1	O
7 F423 Franse taalkunde: modern Frans: seminarie	6	39	2	O
8 F424 Franse taalkunde: Oud- en Middelfrans	6	39	2	O
9 F425 Romaanse taalvariëteiten	4	26	2	K
10 F427 Spaanse taalkunde: discoursanalyse	6	39	1	OS
11 F584 Spaanse taalkunde: contrastieve analyse	6	39	2	OS
12 F428 Italiaanse taalkunde: syntaxis	6	39	2	OI
13 F429 Italiaanse taalkunde: historische taalkunde	6	39	1	OI
14 F588 Italiaanse taalkunde: sociolinguïstiek	6	39	1	K
15 F430 Taaltechnologie	4	26	2	K
16 F434 Toegepaste taalkunde en taalonderwijs	4	26	2	K

Titel opleidingsonderdeel	Studiepunten	Tot. aantal contacturen	1° en/of 2° sem.	Verplicht / keuze
17 F504 Cultuur van de Romaanse landen	4	26	2	K
18 F507 Filologische verklaring van Franse schrijvers uit de Middeleeuwen	4	26	1	K
19 F510 Franse letterkunde: grondige vraagstukken: Middeleeuwen	6	39	2	O
20 F511 Franse letterkunde: grondige vraagstukken: klassieke periode	6	39	1	O
21 F513 Franse letterkunde: grondige vraagstukken: moderne periode	6	39	1	O
22 F514 Franse letterkunde: grondige vraagstukken: literatuur buiten Frankrijk	6	39	2	O
23 F516 Geschiedenis van de Spaanstalige letterkunde	6	39	1	K
24 F517 Spaanse letterkunde: tekstanalyse	6	39	1	OS
25 F589 Latijns-Amerikaanse letterkunde: tekstanalyse	6	39	2	OS
26 F518 Geschiedenis van de Italiaanse letterkunde	6	39	1	K
27 F519 Italiaanse letterkunde: tekstanalyse	6	39	2	OI
28 F590 Italiaanse letterkunde: receptiestudie	6	39	2	OI
29 F522 Literaire theorie ... : klassieke periode	4	26	2	K
30 F523 Literaire theorie ... : moderne periode	4	26	2	K
31 F524 Literaire instituties	4	26	1	K
32 F525 Vertaling en interculturele relaties	4	26	2	K
33 F957 Fonetiek	4	26	2	K
34 F958 Portugees	4	26	1	K
35 F959 Portugese literatuur en cultuur	4	26	2	K

4. Begeleidende maatregelen

In de eerste kandidatuur vallen in dit nieuwe systeem de proefexamens weg. Om aan de studenten de mogelijkheid te bieden zich vertrouwd te maken met de universitaire examens en om het toe te laten hun studievoortgang te bewaken worden toetsen in de loop van beide semesters voorzien. Deze zijn vrij, maar geven een realistisch beeld van de verwachtingen ten aanzien van het examen en de mogelijkheid feedback te krijgen. De voorbereiding van deze toetsen is nu aan de gang en het systeem wordt uitgetest in het volgende academiejaar.

De overgang naar het semestersysteem zal een aanpassing vergen van het werkritme, o.m. wat betreft de opdrachten tijdens het jaar. Daarom werd er voor de eerste en voor de tweede kandidatuur een jaarcoördinator in het professorencorps aangeduid die de planning zal opvolgen en optimaliseren. Voor de licentie zal deze coördinatie de twee jaren samen betreffen.

5. Tot slot

De voorstellen van de POC werden door de academische overheid zonder enige opmerking aanvaard en meer nog het dossier werd zeer lovend onthaald en indrukwekkend genoemd.

Het komt er nu op aan dat de realisatie dezelfde kwaliteit bereikt en dat het resultaat van alle inspanningen leidt tot een betere vorming van de studenten.